

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 4562/2024 din data de 17.04.2024

189/2024

Biroul permanent al Senatului

L. 189 / 22.4.2024

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 1141 din 04.03.2024 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare (b83/26.02.2024)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 11 aprilie 2024 a Comisiei nr. 1 – reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Propunerea legislativă a fost analizată de comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii din perspectiva exprimării unui punct de vedere, reținându-se că aceasta prezintă deficiențe semnificative care ar trebui să împiedice adoptarea în forma propusă.

Sub un prim aspect, executarea pedepselor privative de libertate constituie un domeniu de reglementare care reclamă o atenție deosebită în contextul necesității garantării drepturilor fundamentale ale persoanelor private de libertate.

Din această perspectivă, este esențială asigurarea unui regim alimentar corespunzător pentru aceste persoane, importanța acestui aspect fiind reliefată și de adoptarea unor instrumente juridice internaționale menite să sprijine statele în demersurile derulate în această direcție la nivel național.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Astfel, Primul Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților a adoptat la data de 30 august 1955 Rezoluția privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților. Una dintre aceste reguli vizează alimentația, în legătură cu care s-a prevăzut că „Orice deținut trebuie să primească de la administrație, la orele obișnuite, o hrană de bună calitate, bine preparată și servită, având o valoare nutritivă suficientă pentru menținerea sănătății și a forțelor sale.”

De asemenea, Recomandarea Comitetului de Miniștri al Statelor Membre, referitoare la regulile penitenciare europene REC(2006)2, adoptată la data de 11 ianuarie 2006, prevede, referitor la regimul alimentar, următoarele:

„22. 1. Deținuții trebuie să beneficieze de un regim alimentar care să țină cont de vârstă, stare de sănătate, condiție fizică, religie, cultură și de natura muncii pe care o prestează.

2. Legislația internă trebuie să stabilească criteriile de calitate ale regimului alimentar, precizând, în special, conținutul energetic și proteic minimal.

3. Mâncarea trebuie să fie pregătită și servită în condiții igienice.

4. Zilnic trebuie să se asigure trei mese, la intervale de timp rezonabile.

5. Deținuții trebuie să aibă acces în orice moment la apă potabilă.

6. Medicul sau un/o asistent/ă calificat/ă trebuie să prescrie modificarea regimului alimentar al unui deținut, dacă această măsură se impune din motive medicale.”

Niciunul dintre aceste documente internaționale nu condiționează acordarea hranei de obligația deținuțului sau a membrilor familiei acestuia de a plăti contravaloarea acesteia, context în care apare evident faptul că propunerea legislativă nu este în spiritul acestor reglementări.

În același timp, propunerea legislativă pare a nu ține cont nici de faptul că, în cazul persoanelor condamnate care realizează venituri din munca prestată în timpul executării pedepsei, 60% din veniturile pe care aceste persoane le realizează revin administrației penitenciarului – art. 87 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Chiar dacă această reglementare nu prevede și destinația concretă pe care o primesc veniturile care revin administrației penitenciarului, este lesne de înțeles că acestea trebuie puse în relație cu cheltuielile pe care administrația penitenciarului le face pentru deținutul care realizează venitul. Or, unele dintre aceste cheltuieli vizează tocmai asigurarea hranei pentru deținuți.

În altă ordine de idei, nu ar avea nicio justificare obligarea membrilor familiei condamnatului să suporte contravaloarea hranei în cazul în care acesta „nu are o situație financiară îndestulătoare pentru a plăti norma zilnică de hrană pe tot parcursul executării măsurii

privative de libertate”. Mai mult, într-o astfel de reglementare membrii familiei deținutului ar putea fi obligați la plata contravalorii hranei și în situația în care deținutul a fost condamnat pentru o infracțiune săvârșită chiar împotriva lor (de exemplu, infracțiunea de violență în familie prevăzută de art. 199 din Codul penal), situație care nu poate fi acceptată.

Sub un alt aspect, nu poate fi acceptată nici justificarea pe care o oferă expunerea de motive, în sensul că „*pentru descurajarea comiterii de infracțiuni se poate institui obligația de achitare a hranei de către instanța de judecată, care pronunță o sentință definitivă în funcție de situația financiară a inculpatului, dar și în corelație cu condamnarea ce i se dă.*”

În raport de această justificare, măsura preconizată ar avea un caracter punitiv, similar cu cel pe care îl au și pedepsele. În mod evident, în contextul realităților actuale, sfera sancțiunilor de drept penal nu ar putea să privească și condițiile în care este asigurată hrana persoanelor condamnate pe durata executării pedepsei.

Dimpotrivă, departe de a constitui obiectul unor sancțiuni de drept penal, regimul de hrană al persoanelor private de libertate implică, pe de o parte, dreptul acestora de a beneficia de hrană și, pe de altă parte, obligația corelativă a statului de a o asigura în condițiile de calitate și cantitate prevăzute de reglementările incidente.

În final, cu referire la reglementarea propusă la art. II, în conformitate cu care „*Orice dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.*”, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că aceasta nu întrunește condiția de previzibilitate care trebuie să caracterizeze cadrul normativ.

Cu deosebită considerație,

Judecător Andreea Simona UZLĂU
Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

